Nu-ţi depăşi niciodată drepturile, şi ele vor deveni curînd nelimitate. **(Jean Jaques, Rousseau)**

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
9 decembrie
2011
Anul X
nr. 46 (401)
8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Întrevederea preşedintelui CSJ, Ion Muruianu, cu membrii Comisiei de monitorizare a obligaţiilor şi angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei **pag. 2**

Instituţia ombudsmanului – la straja drepturilor omului **pag. 3**

Modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii **pag. 6**

10 decembrie – Ziua Internaţională a Drepturilor Omului

Ziua internaţională a drepturilor omului este marcată anual pe 10 decembrie. La această dată, în 1948, Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite a adoptat ,,Declaraţia Universală a Drepturilor Omului".

Aceasta reprezintă un document internaţional unic, în care, pentru prima dată în istoria umanităţii, au fost enunţate, în mod solemn, drepturile şi libertăţile fundamentale, pe care le deţine fiecare om.

Această dată este considerată drept un moment al victoriei raţiunii asupra ignorării, dispreţuirii şi încălcării drepturilor omului, cu care se confruntă umanitatea şi care au impus luarea unor măsuri pentru protejarea demnităţii şi valorii umane.

Ziua Internaţională a Drepturilor Omului este o zi a solidarităţii umane, deoarece, prin adoptarea Declaraţiei, au fost depăşite frontierele naţionale, diferenţele etnice şi politice, statele semnatare propunîndu-şi să conlucreze în scopul susţinerii umanităţii în toată diversitatea sa, indiferent de religie, rasă, convingeri etc. Principiile enunţate în cuprinsul Declaraţiei reprezintă un ideal comun al societăţilor democratice, care, asigurînd recunoaşterea şi aplicarea lor, promovează respectul pentru drepturile şi libertăţile fiinţei umane.

Astfel, fiecare în parte trebuie să aibă conştiinţa importanţei acestei zile, care evocă aspiraţia cea mai înaltă a omului: dorinţa de libertate şi de dreptate, deoarece numai eforturile noastre conjugate vor contribui la atingerea valorilor consacrate în Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.

De menţionat că documentul a fost elaborat şi adoptat ca răspuns la atrocităţile din timpul celui de-al doilea război mondial. Printre drepturile şi libertăţile fundamentale, ce trebuie garantate oricărei fiinţe umane din întreaga lume, stipulate în Declaraţie, se numără: dreptul la viaţă, la libertate, la securitate, dreptul la un proces corect, la libera exprimare, la opinie, dreptul de a alege o religie şi dreptul la educaţie. Documentul a fost tradus în 375 de limbi şi dialecte şi conţine 30 de articole. Declaraţia nu are efecte legale şi nu are semnatari.

UE lansează negocierile cu Moldova şi Georgia privind Acordul de Liber Schimb

UE a decis să lanseze negocieri cu R. Moldova şi Georgia, cu privire la Acordul de Liber Schimb, astfel încît să fie realizată o integrare economică mai strînsă cu aceasta, potrivit unui comunicat emis de Comisia Europeană.

În cadrul negocierilor vor fi abordate aspecte economice şi comerciale, care vor avea drept scop dezvoltarea economică a ţărilor şi atragerea investiţiilor.

„Vrem să se stabilească un cadru solid pentru legături economice mai strînse cu Georgia şi R. Moldova. Zona de Liber Schimb Aprofundat şi Cuprinzător (ZLSAC) va ajuta R. Moldova şi Georgia să devină mai competitive şi să se bucure de beneficiile pieţei unice a UE", a declarat Comisarul UE pentru comerţ, Karel De Gucht.

UE are scopul de a spori stabilitatea politică şi securitatea în aceste două ţări, prin intermediul integrării economice mai strînse cu Europa. Datorită Zonelor de Liber Schimb, R. Moldova şi Georgia ar putea să-şi diversifice şi să-şi sporească capacităţile de export pe piaţa europeană, care numără 500 de milioane de consumatori.

Ambele ţări se bucură, în prezent, de acces preferenţial la piaţa UE, prin intermediul taxelor autonome de import mai mici.

Dialogul privind instituirea ZLSAC între R. Moldova şi Uniunea Europeană a demarat la începutul anului 2010. După o serie de vizite de evaluare şi schimb de informaţii, în noiembrie 2010, Comisia Europeană a transmis părţii moldoveneşti recomandările sale.

Flash

Copii din Moldova, protejaţi de imagini şocante

Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA) a lansat o campanie menită să protejeze minorii de vizionarea imaginilor TV cu conţinut violent şi erotic. CCA a instituit şi o linie verde la care părinţii pot apela pentru a raporta radiodifuzorii care vor difuza imagini nocive pentru copii.

CCA a elaborat patru spoturi cu scopul de a descuraja radiodifuzorii moldoveni să difuzeze ştiri şi filme care conţin scene de violenţă şi erotică. Clipurile vor fi recomandate posturilor TV şi radio pentru a le difuza în orele de maximă audienţă.

Potrivit lui Marian Pocaznoi, preşedintele CCA, radiodifuzorii care vor încălca legea la acest capitol riscă să fie sancţionaţi gradual: de la avertizare publică pînă la retragerea licenţei de emisie.

Campania este finanţată de Proiectul comun al Uniunii Europene şi Consiliului Europei privind susţinerea democraţiei în Republica Moldova.

Dezbateri publice pe marginea Strategiei de reformare a Centrului Anticorupţie

Independenţi de influenţe politice, instruiţi corespunzător şi asiguraţi financiar pentru a activa cu profesionalism – sînt doar cîteva dintre prevederile Strategiei de reformare a Centrului Anticorupţie.

Dezbateri publice pe marginea strategiei au avut loc, recent, cu participarea Comisiei parlamentare securitate naţională, apărare şi ordine publică, membri ai societăţii civile la solicitarea Alianţei Anticorupţie.

Implicarea politicului în activitatea Centrului Anticorupţie este una dintre problemele esenţiale care se regăseşte în Strategia de reformare a acestuia.

O problemă rămîne a fi şi asigurarea independenţei individuale a personalului instituţiei. Cît priveşte procedura de numire în funcţie a directorului Centrului Anticorupţie, potrivit documentului în cauză, prim-ministrul ar trebui să propună doi candidaţi la această funcţie, iar Parlamentul, cu votul majorităţii să desemneze directorul instituţiei. O altă măsură care se impune este majorarea salariilor şi asigurarea unor garanţii sociale adecvate pentru cazurile în care funcţionarii sînt prejudiciaţi.

Strategia urmează a fi pusă în aplicare prin intermediul planurilor de acţiuni.

„Comerţul stradal din preajma Pieţei Centrale din Capitală va fi interzis"

Comerţul stradal din preajma Pieţei Centrale din Capitală va fi interzis. Cel puţin pentru o perioadă, nedeterminată deocamdată. Anunţul a fost făcut de primarul Capitalei. Dorin Chirtoacă a constatat, la şedinţa Primăriei, că în Chişinău înfloreşte comerţul ilegal.

Doar pe parcursul săptămînii trecute, Poliţia municipală a întocmit peste o sută de procese verbale comercianţilor ambulanţi şi a aplicat amenzi în valoare de aproape 100 de mii de lei. În timp ce oamenii vînd nestingherit pe trotuare, peste 5000 de locuri din pieţele din Capitală rămîn neocupate de vînzători.

În Chişinău sînt 45 de pieţe, cu aproape 19 000 de locuri de vînzare.

Prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală se ridică la 2982 lei

Pentru anul 2012, prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală calculată în formă procentuală va rămîne în mărime de 7%. Aceasta este achitată de către angajator şi angajat (cîte 3,5%). Pentru persoanele care nu sînt angajate în cîmpul muncii, prima calculată în sumă fixă va fi de 2982 lei, cu 210 lei mai mult decît în anul curent.

Acestea sînt prevederile proiectului Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală pe anul 2012, aprobat de Guvern şi care urmează să fie votat în Parlament.

În proiect este prevăzută menţinerea reducerii cu 50% din mărimea primei în sumă fixă achitată în primele 3 luni de la data intrării în vigoare a legii.

Reducerea este valabilă pentru:

- fondatorii de întreprinderi individuale, cu excepţia pensionarilor sau invalizilor;
- persoanele fizice care, pe bază de contract, iau în arendă sau folosinţă terenuri cu destinaţie agricolă, cu excepţia grădinilor şi loturilor pentru legumicultură;
- titularii de patentă de întreprinzător, cu excepţia titularilor pensionari sau invalizi;
- persoanele fizice care dau în arendă unităţi de transport, încăperi, utilaje şi alte bunuri materiale, cu excepţia terenurilor cu destinaţie agricolă, de la care fac excepţie grădinile şi loturile pentru legumicultură;
- alţi cetăţeni ai Republicii Moldova, care nu sînt angajaţi şi nu fac parte din nici una din categoriile enumerate şi nu sînt asigurate de Guvern.

Ca şi în anul precedent, proprietarii de terenuri cu destinaţie agricolă vor beneficia, pînă la încheierea recoltării, de 75% reducere din suma totală a poliţei de asigurare medicală. Excepţie fac proprietarii de terenuri pentru grădinărit şi loturi pentru legumicultură, indiferent de faptul dacă acestea au fost sau nu date în arendă sau folosinţă pe bază de contract, dar şi cu excepţia proprietarilor invalizi sau pensionari.

Întrevederea preşedintelui CSJ, Ion Muruianu, cu membrii Comisiei de monitorizare a obligaţiilor şi angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei

Recent, în cadrul vizitei în Republica Moldova, membrii delegaţiei Comisiei de monitorizare a obligaţiilor şi angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei: Lise Christoffersen, coraportor (Norvegia, Grupul Socialist), Piotr Wach, coraportor (Polonia, Grupul Partidului Popular European), şi Sylvie Affholder, secretarul Comisiei de monitorizare, au avut o întrevedere cu preşedintele Curţii Supreme de Justiţie, Ion Muruianu.

Amintim că, în luna martie a anului curent, preşedintele CSJ a mai avut o întîlnire cu membrii delegaţiei Consiliului Europei, atunci fiind iniţiate discuţiile privind implementarea Rezoluţiei Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1572 (2007) cu privire la onorarea obligaţiunilor şi angajamentelor asumate de Republica Moldova faţă de Consiliul Europei şi a Rezoluţiilor APCE nr.1666 (2009) şi nr.1692 (2009) cu privire la funcţionarea instituţiilor democratice.

Aşadar, actuala reuniune este o continuare a discuţiilor menţionate, avînd drept scop relevarea măsurilor întreprinse în vederea realizării angajamentelor asumate de ţara noastră în domeniul modernizării şi eficientizării sistemului judecătoresc. De asemenea, interlocutorii au pus în discuţie principalele obiective stabilite în Strategia de reformare în domeniul justiţiei, menţionînd faptul că strategia aprobată de către Parlamentul Republicii Moldova constituie un document politic care necesită conjugarea eforturilor tuturor autorităţilor statului pentru înfăptuirea reformelor preconizate.

Ion Muruianu a subliniat faptul că judecătorii sînt conştienţi de problemele cu care se confruntă justiţia în Republica Moldova, cele mai acute fiind: corupţia, lipsa de profesionalism, tergiversarea examinării cauzelor, transparenţa insuficientă, imperfecţiunea legislaţiei, imixtiunile în activitatea judiciară prin presiunile exercitate, practica judiciară neunitară, subfinanţarea cronică a instanţelor, lipsa resurselor logistice şi umane necesare, nivelul scăzut al încrederii populaţiei în autoritatea judecătorească etc.

De asemenea, preşedintele CSJ a relevat principalele deficienţe ale strategiei, subliniind că, la elaborarea acesteia au fost neglijate unele propuneri ale experţilor internaţionali în ceea ce priveşte consolidarea independenţei puterii judecătoreşti, care se conţin în recomandările expertului Consiliului Europei Giacomo Oberto, privind inoportunitatea retragerii imunităţii formale a judecătorilor, Recomandările de la Kiev cu privire la independenţa judiciară în Europa de Est, Caucazul de Sud şi Asia Centrală (2010), Declaraţia de la Vilnius (2011) a Reţelei Europene a Consiliilor Judiciare, Recomandarea CM/Rec (2010)12 a Comitetului de Miniştri către statele membre cu privire la judecători, Raportul privind independenţa sistemului judecătoresc prezentat în cadrul proiectului de Consolidare a reformei judiciare în ţările Parteneriatului Estic (2011). În acelaşi timp, surprinde includerea în strategie a intenţiei de interceptare a convorbirilor telefonice ale judecătorilor şi obligativitatea trecerii testului poligrafic.

O problemă aparte reprezintă finanţarea justiţiei, în special, modalitatea de formare şi executare a bugetelor instanţelor de judecată, care denotă existenţa unor pîrghii de influenţă asupra autorităţii judecătoreşti prin posibilitatea de reducere a bugetelor instanţelor de judecată.

Membrii Comisiei de monitorizare au apreciat înalt prezentarea făcută de preşedintele CSJ. Totodată, experţii europeni au fost interesaţi de principalele procedee de luptă împotriva corupţiei în justiţie, de modul de salarizare a judecătorilor, precum şi de metodele de indexare a salariilor magistraţilor în funcţie de inflaţia existentă.

După oferirea unor răspunsuri exhaustive la întrebările experţilor, Ion Muruianu a reiterat disponibilitatea Curţii Supreme de Justiţie de a colabora în continuare cu structurile europene şi a dat asigurări că rapoartele elaborate în urma monitorizării prezintă o importanţă deosebită pentru autoritatea judecătorească din Republica Moldova.

Ministerul Justiţiei ştie care este costul reformei

Elaborarea Planului de acţiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sistemului de justiţie şi calculele privind costurile acţiunilor preconizate au fost încheiate şi prezentate Guvernului spre aprobare – a informat ministrul justiţiei, Oleg Efrim, invitatul Clubului de presă de la Chişinău.

Potrivit ministrului, elaborarea şi aprobarea Strategiei de reformare a sistemului justiţiei pentru anii 2011-2016 şi a

Planului de acţiuni constituie precondiţii pentru a beneficia de finanţarea în valoare de 52 mil. euro promisă de către UE.

„Suma va fi oferită de către UE cu titlul de asistenţă bugetară. Comisia Europeană va direcţiona banii către bugetul de stat, iar mai apoi, Ministerul Finanţelor îi va debursa către diferite sectoare ale justiţiei, pe parcursul anilor 2013-2015, în conformitate cu procedurile bugetare stabilite şi în funcţie de performanţele obţinute de aceste sectoare în implementarea reformei", a menţionat Oleg Efrim.

Ministrul a remarcat că în anul viitor, în aprilie sau cel tîrziu în toamnă, UE urmează să acorde Moldovei 10 mil. euro. Este vorba despre asistenţa tehnică pentru realizarea primei etape de reformare a sistemului de justiţie.

Potrivit unor calcule estimative, pentru reformarea sistemului de justiţie vor fi necesare 124 mil. euro în cinci ani. „Iniţial am apreciat că vor fi necesare 150 mil. euro, dar pe parcurs am convenit că armonizarea cadrului legislativ se va face cu eforturile colaboratorilor şi experţilor noştri. Dacă va fi necesar de adus experţi străini, vom apela la unii donatori pentru oferirea unor sume mai mici, suplimentare. Avem asemenea donatori care sînt disponibili să ofere acestă asistenţă", a comunicat ministrul.

„Astfel, avem 52 mil. euro anunţaţi de UE, 10 mil. euro asistenţa tehnică, avem promisiunea SUA de a ne oferi 8,5 mil. dolari pentru reformarea justiţiei. Restul banilor trebuie să fie preconizaţi în buget, pentru că nu e bine cînd facem reforme cheltuind doar bani din finanţarea externă. Trebuie să investim şi banii proprii, atunci vom urmări mai bine cum sînt cheltuiţi şi ce rezultate obţinem de la cheltuirea lor", a mai spus Oleg Efrim.

Potrivit ministrului, majoritatea acestor resurse vor fi utilizate pentru crearea infrastructurii sistemului de justiţie: construcţia şi reconstrucţia penitenciarelor, caselor de arest preventiv, a Palatului Justiţiei, modernizarea şi dotarea cu echipamente a sediilor judecătoriilor din teritorii.

Ulterior, Guvernul a aprobat proiectul Planului de acţiuni, după care, acesta urmează să fie prezentat Parlamentului.

Instituţia ombudsmanului – la straja drepturilor omului

(Interviu cu Anatolie MUNTEANU, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova)

– Domnule Anatolie Munteanu, aflîndu-ne în preajma Zilei Internaţionale a Drepturilor Omului, nu pot să încep această discuţie fără a vă întreba, în primul rînd, cum evaluaţi respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în Republica Moldova, pe parcursul anului curent? S-a schimbat ceva?

Reieşind din constatările Centrului pentru Drepturile Omului, în urma multiplelor analize pe care le efectuează instituţia noastră, putem lesne deduce că pe anumite segmente privind respectarea drepturilor cetăţenilor avem o dinamică pozitivă şi aceste rezultate sînt evidente. Pe de altă parte însă, avem şi scăpări destul de serioase.

Ca să fiu mai explicit, aş diviza răspunsul la această întrebare în funcţie de cele două pacte – Pactul cu privire la drepturile civile şi politice şi Pactul privind drepturile sociale, economice şi culturale, la care Republica Moldova este parte.

Astfel, la capitolul drepturi civile şi politice se constată acea îmbunătăţire a situaţiei despre care am menţionat anterior, dovadă în acest sens servindu-ne discuţiile tot mai frecvente referitoare la libertatea de exprimare, libertatea întrunirilor, asocierilor, convingerilor etc. Ultimele evenimente care vizează aceste aspecte ne demonstrează că societatea a trecut la un alt nivel de abordare a acestora, interesul social faţă de libertăţile în cauză, fiind mult mai sporit, fapt ce ne bucură mult.

Cît priveşte capitolul drepturi sociale, economice şi culturale, spre regret, aici constatăm chiar o înrăutăţire a situaţiei cetăţenilor noştri. În special, este vorba de cei care nu au un venit care le-ar asigura un nivel decent de trai, deoarece nu există un echilibru între cuantumul de pensii, salarii şi preţurile pieţei. Observăm o creştere continuă a preţurilor la produsele alimentare, agentul termic ş.a. ceea ce indubitabil influenţează nivelul de respectare a drepturilor constituţionale ale cetăţenilor Republicii Moldova. Aici putem include şi problemele legate de acordarea pensiilor, vîrsta de pensionare, acordarea indemnizaţiilor anumitor categorii de persoane etc.

În acest context, instituţia noastră, în repetate rînduri, a evidenţiat lacunele politicilor din domeniul respectiv, remarcînd că pentru ţara noastră este destul de important de a adopta o lege care să stabilească cheltuielile pentru minimul de existenţă într-o sumă fixă, estimată în funcţie de anumiţi indicatori, care ar permite autorităţilor să aloce cetăţenilor venituri, astfel încît aceştia să ducă un mod decent de viaţă. Îmi imaginez că acest lucru ar fi unul destul de dificil pentru orice guvernare, cu atît mai mult pentru autorităţile noastre. Însă, cred că este de datoria statului să asigure acel nivel de viaţă decentă pentru cetăţenii săi.

De asemenea, o situaţie nefavorabilă se înregistrează şi pe segmentul drepturilor culturale. Aici, o componentă indiscutabilă ţine încă de identitatea noastră naţională. Cine sîntem?, Ce limbă vorbim? La ce teritoriu pretindem? etc. – acestea sînt doar cîteva dintre întrebările retorice cu conotaţie istorică, care ne vizează în cel mai direct mod. Şi în acest caz, consider că este de datoria statului să asigure acel climat favorabil ca, generaţia în creştere să se bucure de datinile strămoşeşti, să asigure valorificarea acelui tezaur naţional, şi să dea o explicaţie faptului de ce sabia lui Ştefan cel Mare se păstrează la Istanbul şi copia ei la Bucureşti, iar la Chişinău nu avem nimic, cu atît mai mult, cu cît Ştefan cel Mare reprezintă simbolul statalităţii Republicii Moldova. Cred că a venit timpul ca pe dimensiunea drepturilor culturale să punem mai mult suflet, să avem o implicare mai profundă pentru că e de datoria noastră să asigurăm continuitatea neamului străbun.

– Fiindcă este vorba despre respectarea drepturilor omului, aş dori să vă întreb ce reprezintă instituţia ombudsmanului pentru societatea noastră şi cum funcţionează ea în Republica Moldova?

Instituţia ombudsmanului din Republica Moldova este încă una tînără. În 1997 a fost adoptată Legea cu privire la avocaţii parlamentari, iar activitatea instituţiei a început în 1998. Deşi este o perioadă scurtă de timp, ca istorie şi tradiţii, cert este faptul că a sosit timpul pentru îmbunătăţiri or, scopul final constă în eficientizarea activităţii Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova.

În concepţia mea, însăşi existenţa instituţiei ombudsmanului într-un stat, vorbeşte despre gradul de dezvoltare al democraţiei ţării respective. Aş compara-o cu o hîrtie de turnesol care are menirea de a constata, în cazul dat – de a da o apreciere stării de lucruri în domeniul respectării drepturilor omului.

Ca entitate, ca instituţie juridică, instituţia naţională de protecţie şi promovare a drepturilor omului este unica, creată în conformitate cu principiile de la Paris, ceea ce înseamnă independenţa faţă de puterea legislativă, executivă, independenţa finanţării şi funcţionării.

În cazul nostru realitatea este alta. Funcţionarii instituţiei nu se bucură de acea independenţă despre care am menţionat, deoarece bugetul instituţiei este parte a bugetului de stat, fiind aprobat în urma avizării Guvernului (Ministerul Finanţelor). În asemenea condiţii este clar că nu putem vorbi de o independenţă financiară a instituţiei faţă de Guvern. Nu putem vorbi despre independenţă nici în sensul salarizării funcţionarilor centrului nostru. Vreau să accentuez că, colegii mei sînt salarizaţi sub nivel, echivalentul lefurilor pe care le primesc funcţionarii din primăriile comunelor şi satelor. De aici are de suferit şi calitatea actelor emise de ombudsman, pentru că nu poţi angaja un specialist bun cu un salariu atît de mic. Aceasta nu înseamnă că tinerii care activează în instituţia noastră nu sînt destul de bine pregătiţi. Cu toate acestea, avem atîta nevoie de oameni cu experienţă bogată în domeniu.

Ţinînd cont de situaţia dată, uneori mi se creează impresia că Moldova a raportat despre implementarea, la nivel naţional, a unei instituţii de tip ombudsman, după care întîrzie să revină cu anumite corectări la acest capitol. În situaţie similară se află şi alţi specialişti din domenii nu mai puţin importante (medici, procurori, profesori etc). Consider că prin lipsa mecanismelor de indexare, de sporire a cuantumului salariilor, ţara noastră nu conştientizează faptul că, a presta servicii din intenţii nobile sau devotament, nu va fi viabil mult timp, pentru că raporturile sociale avansează mult prea repede, există acel subiectivism dictat de responsabilităţi familiale, care neapărat va implica componenta financiară.

În altă ordine de idei, ombudsmanii noştri deseori sînt confundaţi cu alte autorităţi. Aici, vreau să remarc că instituţia avocaţilor parlamentari nu substituie nici una din instituţiile de protecţie a drepturilor omului create deja. Noi sîntem un mecanism complementar şi intervenim atunci cînd persoana a fost refuzată de către autoritatea statului. Prin urmare, de competenţa ombudsmanului ţine de a constata de ce autoritatea nu a acceptat ca problema cetăţeanului să fie soluţionată, ci nu de a constata calitatea actului administrării publice. Iată unde este diferenţa de percepere a competenţelor ombudsmanului.

– Cine poate beneficia de serviciile avocatului parlamentar şi cum o poate face? În ce constă această procedură?

Din start vreau să precizez că, orice cetăţean este liber de a se adresa instituţiei noastre, înaintînd o cerere. Indiscutabil, orice petiţie parvenită la centru nu va rămîne fără răspuns, unde se va indica care sînt următorii paşi ce trebuie facuţi întru apărarea dreptului solicitat.

După cum am menţionat, acest lucru se poate efectua printr-o scrisoare trimisă prin intermediul serviciilor poştale sau prin email. Pentru a facilita comunicarea dintre noi şi cetăţeni, am elaborat o cerere-model, care trebuie completată de către solicitant. Există cazuri în care solicitările cetăţenilor nu ţin de competenţa ombudsmanului, în atare situaţii, noi remitem cererea respectivă organelor abilitate sau venim cu explicaţii exhaustive privind paşii care trebuie făcuţi pentru revendicarea drepturilor. De aici reiese şi o altă misiune a noastră – cea de informare, de instruire a cetăţeanului. Vreau să accentuez că instituţia ombudsmanului nu examinează cazuri care au depăşit termenul de mai mult de un an de zile de la producerea încălcării dreptului.

Totodată, ţin să amintesc că avem 3 reprezentanţi în teritoriu – la Cahul, Bălţi şi Comrat, unde are loc audienţa zilnică a cetăţenilor. În afară de aceasta, cei patru avocaţi parlamentari au obligaţia ca, minim 3 zile lunar, să primească cetăţeni în audienţă. Orarul este stabilit din timp şi făcut public pe pagina web a site-ului nostru şi este afişat şi pe culoar.

De asemenea, avocaţii parlamentari efectuează deplasări în teritoriu, unde, la fel, sînt audiate persoane. Avem şi două linii fierbinţi prin intermediul cărora receptăm plîngeri. Este vorba despre linia fierbinte pentru prevenirea torturii şi linia fierbinte a copilului.

– Cîţi dintre oamenii care se adresează avocatului parlamentar cu o problemă pleacă cu ea soluţionată?

Potrivit Raportului statistic privind activitatea Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova, pe parcursul perioadei 1 ianuarie - 30 septembrie 2011, la centru au parvenit 1224 cereri: Oficiul central Chişinău - 1104 cereri, reprezentanţele din Cahul - 43 cereri, Bălţi - 56 cereri, Comrat - 21 cereri.

Din numărul total de petiţii, parvenite în perioada nominalizată, au fost acceptate spre soluţionare 537 cereri, remise organelor abilitate - 226 cereri şi respinse (însoţite de explicaţiile de rigoare) - 453 cereri.

– Care sînt cele mai frecvente încălcări ale drepturilor omului semnalate de cetăţeni?

Cel mai frecvent la instituţia noastră se adresează persoane care invocă încălcarea dreptului privind accesul la justiţie şi aici se are în vedere calitatea actului de justiţie, investigaţiile, respectarea drepturilor etc.

Pe al doilea loc se situează cazurile care vizează securitatea şi demnitatea personală. Aici ma refer la petiţiile care parvin de la deţinuţi. Trebuie să remarc că la acest capitol avem adresări care ne îngrijorează ca număr şi conţinut. Acestea vizează nu doar condiţiile rele de detenţie, ci şi aplicarea relelor tratamente, actelor de tortură de către angajaţii organelor de forţă, avînd drept scop descoperirea infracţiunilor.

Dreptul la asistenţă şi protecţie socială, la fel, este invocat frecvent de către cetăţeni, în petiţiile lor. Tot mai des avem adresări de la oamenii în vîrstă care nu pot achita plăţile comunale. Pînă nu demult a fost o problemă de sistem, care consta în faptul că executorii judecătoreşti aplicau sechestru pe toate conturile bancare, pe suma pensiei în întregime, pe cînd, potrivit hotărîrii judecătoreşti şi procedurilor de executare, se poate reţine doar 25% din venituri. La sesizarea noastră, acum cîteva săptămîni au fost operate modificările necesare şi această problemă sistemică a fost înlăturată.

Accesul la informaţie constituie un alt drept lezat al cetăţenilor. Şi ca să fiu sincer, creşterea numărului de semanlări la acest capitol ne încurajează pentru că se observă că omul vrea să ştie ce se întîmplă, care sînt evoluţiile privind drepturile sale etc.

(Continuare în pag. 5)

◆ **Opinia experţilor**

În ce măsură au fost respectate drepturile omului în Moldova în 2011

În fiecare an, la 10 decembrie, comunitatea internaţională marchează Ziua Drepturilor Omului. Cu această ocazie, am solicitat opinia mai mulor experţi naţionali din domeniul dreptului vizavi de faptul cum au fost respectate drepturile omului în Moldova pe parcursul anului 2011.

Cristina PERETEATCU, director executiv, Amnesty International Moldova

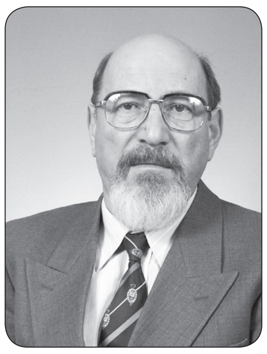

De-a lungul celor 50 de ani de existenţă, Amnesty International a dovedit că nu există ţări fără probleme în domeniul drepturilor omului. R. Moldova nu este o excepţie în acest sens. Autorităţile ţării noastre au eşuat să adopte Legea nediscriminare care fusese elaborată cu ceva timp în urmă, însă a fost retrasă din Parlament fiind pe ultima sută de metri, aparent ca rezultat al unei campanii agresive din partea organizaţiilor religioase. Insistăm ca Legea nediscriminare să fie adoptată şi implementată. Menirea acesteia este de a permite persoanelor vulnerabile să-şi apere drepturile, indiferent dacă aceste persoane sînt sau nu pe placul cuiva.

O altă provocare pentru guvernanţii R. Moldova este ratificarea acordurilor ce ţin de Curtea Penală Internaţională, statutul căreia a fost ratificat anul trecut. Este logic să spui „B" odată ce ai spus „A". Exercitarea dreptului la libera întrunire se face acum mult mai simplu comparativ cu anii precedenţi, graţie noii Legi privind întrunirile, însă forţele de ordine publică trebuie să fie mai prudente la capitolul explicării motivelor ce cauzează limitarea exercitării dreptului respectiv. Am fost neplăcut surprinşi de incidentele legate de îngrădirea dreptului la libera exprimare în şcoli – este foarte grav, ba chiar inadmisibil, în special, pentru că este vorba despre copii şi dezvoltarea lor.

Cu părere de rău, în 2011 impunitatea a fost la ea acasă, ne referim la evenimentele din aprilie 2009: procesele de judecată sînt tergiversate pînă la nesfîrşit, iar cei găsiţi vinovaţi scapă basma curată. Muşamalizarea „Dosarului 7 aprilie" amplifică cultura impunităţii în rîndurile organelor de forţă, misiunea cărora este cu totul alta decît tortura.

Nicolae OSMOCHESCU, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Catedra drept internaţional şi drept al relaţiilor economice externe, USM

În fond, drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului în 2011, în Republica Moldova, au fost şi sînt respectate. Ţara noastră are un cadru juridic pozitiv, bine sistematizat şi codificat în materia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului (art.4 din Constituţie – Prioritatea normelor de drept internaţional public în materia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în raport cu dreptul naţional; Titlul II din Constituţie – Drepturile, libertăţile şi îndatoririle fundamentale). Există şi mecanismele juridice necesare - ombudusmanul etc. Problema majoră este cum înşişi oamenii se respectă pe ei şi pe semenii lor. Întrebarea se adresează în primul rînd guvernanţilor şi funcţionarilor publici. În acest sens este foarte şi foarte mult de realizat şi fiecare din ei trebuie să înţeleagă că statul există pentru om şi nu omul pentru stat – aceasta este formula fundamentală a unui stat de drept.

Ludmila POPOVICI, director executiv, Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria"

Echipa RCTV „Memoria" se bucură ca au fost făcuţi anumiţi paşi şi schimbări pozitive în domeniul respectării drepturilor omului, dar rămînem îngrijoraţi în privinţa următoarelor aspecte: 1) Instituţiile de stat nu se identifică cu respectarea drepturilor victimelor torturii la o reabilitare complexă, adecvată şi gratuită, după cum prevede art.14 al Convenţiei ONU împotriva torturii (UN CAT). În cel mai bun caz, dacă au poliţă de asigurare medicală, victimele sînt tratate ca pacienţi ordinari, fără a se ţine cont de problemele lor şi de consecinţele traumelor suferite; 2) În pofida mediatizării şi a recunoaşterii de către mai multe instituţii internaţionale a cazurilor de tortură şi maltratare din aprilie 2009, instituţiile de stat nu au depus eforturile necesare, astfel ca toate aceste cazuri să fie elucidate, cu respectarea drepturilor victimelor şi atragerea la răspundere a torţionarilor. Spre regret, constatăm că în Moldova, impunitatea este la ea acasă. Pentru îmbunătăţirea situaţiei recomandăm următoarele: 1) Implementarea Protocolului de la Istanbul (Manual al ONU pentru investigarea şi documentarea torturii) în practica de investigare şi documentare a cazurilor de pretinsă tortură din Moldova; 2) Introducerea Protocolului de la Istanbul în curricula universitară şi postuniversitară pentru profesioniştii din diferite domenii – juridic, medicină, psihologie, asistenţă socială etc.; 3) Responsabilizarea funcţionarilor din diferite ministere relevante – Ministerul Sănătăţii, Ministerul Justiţiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei etc., de implementarea adecvată a Convenţiei ONU împotriva torturii, a altor instrumente internaţionale şi a recomandărilor efectuate de către experţi şi instituţii internaţionale; 4) dezvoltarea unor parteneriate viabile si eficiente între ONG-uri şi instituţiile statului, care ar avea drept scop respectarea drepturilor tuturor cetăţenilor.

Vanu JEREGHI, director, Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM)

Aş începe de la faptul că nu există nici un stat în lume unde nu sînt violate drepturile omului. Atîta timp cît există stat şi om vor exista şi violări ale drepturilor omului. Putem cataloga statele cu o democraţie mai avansată unde sînt violate mai mult drepturile culturale, sociale sau de altă natură, care nu sînt drepturi fundamentale, şi alte state cu o democraţie incipientă, cum este Republica Moldova, unde sînt violate mai mult drepturile şi libertăţile fundamentale, ceea ce este mult mai grav. Atîta timp cît va fi corupţie, cît nu vom avea norme legislative bune şi o atitudine respectuoasă a fiecărui angajat al statului faţă de individ vom avea violări ale drepturilor omului. Nu aş putea spune că anul 2011 a fost unul mai bun sau mai rău din punct de vedere al respectării drepturilor omului, atîta timp cît există chiar cazuri unice care demonstrează că este aplicată tortura, persistă discriminarea şi bariere în libertatea religiei etc. Să nu uităm că publicul larg află despre foarte puţine din aceste cazuri, pentru că victimile nu ştiu cum să se apere, nu au curajul să lupte cu statul şi trebuie să îndure violările. Atîta timp cît nu vor fi norme pentru a-i pedepsi pe funcţionari pentru violări ale depturilor omului, vom avea aceeaşi situaţie.

Teodor CÂRNAŢ, director, Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului, doctor habilitat în drept, USM

Republica Moldova a sarbătorit, în anul 2011, la 27 august, 20 de ani de la declararea independenţei sale. Statul a ales o cale către Europa, însă, cu greutate se dezice de moştenirile sovietice. Cetăţenii din Republica Moldova demonstrează că nu sînt pregătiţi să trăiască în condiţiile unui stat democratic şi ale economiei de piaţă, acolo unde este nevoie ca fiecare să fie iniţiator şi întreprinzător. În mod evident, democraţia şi drepturile omului sînt auto-dependente. Democraţia nu poate exista fără respectarea obligatorie a drepturilor omului.

Comitetul de Miniştri ai Consiliului Europei prin decizia sa cu privire la etapa cooperării Consiliului Europei cu Republica Moldova, în perioada aprilie 2010 - mai 2011, la o reuniune din 6 iulie 2011, a elaborat un raport prin care se demonstrează că, la modul general, Republica Moldova a depus eforturi serioase în îndeplinirea obligaţiilor statutare. Totuşi, a remarcat că o atenţie deosebită autorităţile din Moldova trebuie să acorde unei perspective de ratificare a Cartei Europene a limbilor regionale sau minoritare. Examinarea oportunităţii ratificării Cartei este prevăzută în Planul Naţional de Acţiuni pentru Drepturile Omului pentru anii 2011- 2014. Deşi Carta a fost semnată de către Republica Moldova pe 11 iulie 2002, pînă în prezent, aceasta nu este ratificată.

La fel, în raportul Secretariatului Consiliului Europei, menţionat mai sus, se prezintă o recomandare cu privire la adoptarea de către Republica Moldova a unei legi cuprinzătoare cu privire la anti-discriminare. Se ştie că non-discriminarea este unicul drept care este introdus în fiecare tratat internaţional în domeniul drepturilor omului. În R. Moldova, proiectul de lege cu privire la anti-discriminare a fost contestat de către societate şi apreciat drept ceva imoral. Pe 18 mai 2011 a avut loc un protest al preoţimii şi al enoriaşilor ortodocşi aparţinînd Mitropoliei Moldovei, prin care s-a cerut revizuirea Legii cultelor, deoarece aceasta oferă drepturi egale tuturor cultelor în rînd cu cultul creştin-ortodox. Manifestanţii au declarat că în R. Moldova trăiesc peste 95% de ortodocşi, iar legalizarea cultului islamic şi înregistrarea Ligii musulmanilor din Republica Moldova reprezintă un mare pericol pentru ţară şi cetăţenii creştini. Sîntem de părerea că, Ministerul Justiţiei înregistrînd cultul islamic nu a încălcat nici o normă juridică, iar Legea cultelor din R. Moldova este conformă standardelor europene impuse statului nostru şi revizuirea acesteia nu este necesară în acest sens.

În aceeaşi ordine de idei, păreri contradictorii în societate au apărut vizavi de sintagma „orientare sexuală" ce se conţine în proiectul de lege cu privire la anti-discriminare. În acest scop, reamintim că dreptul Uniunii Europene şi al Consiliului Europei conţine interdicţii privind discriminarea pe motive de orientare sexuală, iar excluderea acestei sintagme din lege ar urma să fie condamnată de instituţiile europene şi mai devreme sau mai tîrziu, statul nostru va fi nevoit să revizuiască legea.

În alt context, în regiunea transnistreană se înregistrează o agravare a situaţiei privind libertatea circulaţiei şi a siguranţei persoanei, şi anume, prin reţinerile ilegale ale persoanelor de către aşa-zisele autorităţi din regiune, a încălcării drepturilor copiilor de a studia în limba maternă, dar şi a drepturilor electorale ale cetăţenilor moldoveni care se află pe malul stîng al rîului Nistru. Sîntem de părerea că, organele constituţionale ale R. Moldova nu au fost capabile să se implice pentru a face faţă obligaţiilor sale pozitive privind garantarea şi protejarea drepturilor fundamentale ale omului. Alarmantă este în continuare şi lipsa unui mecanism legal şi eficient de apărare şi protejare a persoanelor.

Aşa precum menţionează oficialii europeni, Moldova are restanţe la capitolul funcţionării instituţiilor democratice şi respectării drepturilor omului, iar criza politică provocată de nealegerea şefului statului rămîne una din problemele principale ale ţării noastre. Am dori să evidenţiem cîteva momente ce prezintă importanţă majoră pentru R. Moldova şi care trebuie, în mod consecvent, să fie asigurate de către autorităţile naţionale, şi anume: distribuirea şi dezvoltarea culturii drepturilor omului şi creşterea gradului de conştientizare a rolului drepturilor omului; cooperarea în drepturile sociale şi îmbunătăţirea accesului la serviciile publice şi la structurile de susţinere socială; ajustarea justiţiei şi a proceselor democratice la standardele europene; depunerea de eforturi sporite din partea autorităţilor statului în vederea sporirii credibilităţii cetăţenilor în instituţiile statului, în special, în organele judecătoreşti, acolo unde drepturile omului ar trebui să fie egale şi apărate, iar eradicarea corupţiei şi a traficului de influenţă ar contribui în acest sens; şi nu în cele din urmă, intensificarea transparenţei activităţii autorităţilor publice centrale şi locale.

Drepturile omului aparţin în mod egal fiecăruia dintre noi şi ne unesc într-o comunitate globală cu aceleaşi idealuri şi valori. Făcînd parte din comunitatea globală, noi toţi sărbătorim Ziua Drepturilor Omului, la 10 decembrie, cînd ne reamintim că acum 63 de ani a fost semnată Declaraţia Universală a Drepturilor Omului. În această zi, remarcăm, în mod deosebit, eforturile apărătorilor drepturilor omului şi vă îndemnăm să vă implicaţi mai mult în promovarea şi protecţia drepturilor voastre şi ale celor din jur.

Lilia DUMINICA

(Continuare în pag. 5)

Tamara PLĂMĂDEALĂ, avocatul parlamentar pentru protecţia drepturilor copilului

Prin ratificarea Convenţiei ONU cu privire la drepturile copilului, R. Moldova s-a angajat să asigure ocrotirea drepturilor copilului, devenind responsabilă de elaborarea şi adoptarea de politici naţionale clare pentru protecţia drepturilor copilului, precum şi de folosirea unor mecanisme eficiente în acest sens.

Cu părere de rău, drepturile copilului continuă să fie încălcate în masă şi aceasta se întîmplă atunci cînd autorităţile admit, prin acţiuni/inacţiuni, încălcări ale drepturilor copilului.

Cele mai arzătoare probleme la acest capitol sînt: neasigurarea cu spaţiu locativ a absolvenţilor instituţiilor rezidenţiale; abuzul sexual asupra copiilor, violenţa domestică, violenţa în şcoală; lipsa serviciilor psihologice la nivel naţional; strategia de optimizare ineficientă care presupune reduceri de cheltuieli pe seama copiilor, cu supunera la riscurile ce pot apărea în cazul transportării lor la şcoala din altă localitate; protecţia socială a copiilor - foarte mizeră, parcă în semn de batjocură (sumele alocate nu ajung nici pentru pîine, nemaivorbind de alte cheltuieli); lipsa serviciilor de corecţie, reeducare a copiilor delincvenţi; discriminarea copiilor în şcoală (alimentaţie, boli, stare socială etc.); încălcarea în masă a drepturilor copiilor din sistemul rezidenţial (copiii stau mai mult de 12 luni, uneori cu anii în sistem şi nu le sînt oferite servicii alternative, o familie...); lipsa profesionalismului în rîndul funcţionarilor publici, lipsa de educaţie, comunicare în raport cu cetăţenii (petiţionarii nu sînt ascultaţi, ajutaţi).

Cel mai grav este faptul că unele autorităţi dau dovadă de iresponsabilitate, lipsă de comunicare şi cooperare în ceea ce ţine de protecţia copiilor.

Sînt şi structuri de stat care dau dovadă de responsabilitate, aptitudini şi competenţă, există şi o cooperare foarte eficientă, iar cel mai important este că o problemă abordată de avocatul parlamentar se soluţionează în termeni rezonabili.

Totodată, nu se observă ca interesul superior al copilului să fie o prioritate în agenda guvernamentală. Dacă facem o comparaţie la capitolul cooperare a avocatului copilului cu autorităţile, la începutul mandatului acestora a fost foarte greu, răspunsurile erau în mare parte evazive etc. Acum situaţia s-a schimbat mult datorită mass-media, cu care am cooperat prin mediatizarea încălcărilor drepturilor copilului. Totuşi, mai avem de muncit pentru implementarea reformelor, cea mai dificilă fiind schimbarea mentalităţii funcţionarilor, a părinţilor etc.

Statul nu aplică sancţiuni dure funcţionarilor care încalcă drepturile şi chiar dacă sînt prevăzute sancţiuni disciplinare, acestea nu se aplică. Sistemul practic protejează funcţionarul cînd acesta încalcă legea, pentru a nu scoate în evidenţă problemele existente în sfera respectivă.

Pentru ca ţara noastră să devină, într-o bună zi, o stea călăuzitoare pentru copii, mai avem foarte mult de muncit, în condiţiile în care nu există voinţă politică, nu există demnitate umană, sinceritate, dreptate, adevăr, iar drepturile omului nu reprezintă valori supreme în stat şi nu sînt garantate, fiind doar pe hîrtie.

Există două metode de a face o schimbare în ţară: metoda convingerii (voinţă, responsabilitate etc.) şi metoda constrîngerii (sancţiuni, aplicarea legii). Dacă aceste metode vor fi aplicate în practică, cu siguranţă vom avea rezultate şi schimbări pozitive.

Discriminarea şi tortura sînt cele mai răspîndite încălcări ale drepturilor omului

Discriminarea este cel mai des întîlnită încălcare a drepturilor omului la moment în R. Moldova.

De această părere este Veaceslav Tofan, director executiv al Centrului de informare în domeniul Drepturilor Omului care a declarat în cadrul şedinţei Clubului de presă al Societăţii Civile că, din cauza lipsei unei voinţe politice şi a fricii faţă de electorat, pe agenda Parlamentului nu se introduce Legea anti-discriminare.

„La noi, discriminarea este o problemă gravă, şi anume mă refer la discriminarea persoanelor cu dizabilităţi, la persoanele în etate şi a alolingvilor. Avem un caz documentat în care persoane care cunosc limba română, dar limba lor maternă este alta, nu au putut să se angajeze în mediul public. Este un fel de reticenţă din partea autorităţilor. De asemenea, sînt discriminate minorităţile religioase şi cele sexuale", a menţionat Veaceslav Tofan. În acest context, directoarea Centrului de reabilitare a victimelor torturii „Memoria", Ludmila Popovici, a vorbit despre o altă încălcare a drepturilor - torturarea şi supunerea la rele tratamente, un fenomen care, deşi e discutat adesea doar în contextul 7 aprilie 2009, persistă în R. Moldova de mulţi ani. „În 2001, un băiat a fost arestat şi torturat crunt. Am rămas şocaţi de povestea lui. Tînărul risca să îşi piardă viaţa în urma loviturilor care i-au fost aplicate. Acel copil, pe lîngă faptul că a fost torturat, a stat în detenţie şapte ani fiind nevinovat. Acum el nu poate să-şi continue liniştit viaţa din cauza traumelor pe care le-a suferit. La moment, cazul băiatului este la CEDO", a menţionat Ludmila Popovici. Ea speră că, după evenimentele din aprilie 2009, vor fi lichidate acele deficienţe de sistem şi că asemenea cazuri de încălcare flagrantă a drepturilor nu vor mai fi admise.

Preşedintele Comitetului Executiv Internaţional în cadrul Ambasadei Drepturilor Omului, Veaceslav Ţurcan, a declarat că unii avocaţi moldoveni nu au pregătirea necesară în domeniul drepturilor omului şi că necesită o pregătire suplimentară în această direcţie. Veaceslav Ţurcan a spus că, întru eliminarea acestor deficienţe, Ambasada Drepturilor Omului, cu susţinerea Consiliului Europei, va organiza cursuri de calificare în domeniul respectiv pentru tinerii avocaţi.

Şedinţa Clubului de presă al Societăţii Civile „Drepturile Omului aparate de ONG-uri" a avut loc în cadrul programului Consolidarea Societăţii Civile în Moldova. Evenimentul a fost organizat de FHI 360, în parteneriat cu Parc Communications.

Prim-ministrul Vlad Filat a participat la ceremonia de deschidere a Festivalului filmului dedicat drepturilor omului

Evenimentul a avut loc la cinematograful „Odeon". Vanu Jereghi, directorul Institutului pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM), a comunicat că ediţia actuală a Festivalului va avea loc la Chişinău şi Bălţi, scopul acestei acţiuni fiind promovarea drepturilor omului. Festivalul se desfăşoară în perioada 2-9 decembrie, iar spectatorii au acces liber.

Vanu Jereghi a precizat că documentarele sînt realizate de către regizori şi jurnalişti străini şi autohtoni. El a spus că este pentru prima dată cînd Guvernul a venit cu o contribuţie financiară la realizarea festivalului şi a mulţumit prim-ministrului Vlad Filat pentru susţinerea acordată.

Totodată, directorul IDOM a apreciat acţiunile autorităţilor întreprinse în domeniul protecţiei drepturilor omului, R. Moldova devenind, anul curent, membru al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului.

Festivalul a debutat cu filmul „Arrivederci" de regizorul Valeriu Jereghi, care a obţinut 15 premii internaţionale.

Prim-ministrul Vlad Filat l-a felicitat pe maestrul Valeriu Jereghi pentru succesele remarcabile obţinute în arta cinematografică. În semn de înaltă preţuire şi apreciere pentru munca depusă, precum şi pentru promovarea imaginii R. Moldova peste hotare, premierul i-a oferit lui Valeriu Jereghi diploma Guvernului de gradul I.

Referindu-se la subiectul filmului „Arrivederci", Vlad Filat i-a felicitat pe autorii filmului artistic pentru combinaţia reuşită dintre arta cinematografică şi tematica drepturilor omului.

În cadrul festivalului sînt difuzate 9 pelicule. La Chişinău, filmele sînt rulate la cinematograful „Odeon", iar la Bălţi, la cinematograful „Patria".

Instituţia ombudsmanului – la straja drepturilor omului

(Continuare din pag. 3)

– Cum vedeţi răspunsul autorităţilor, instituţiilor statului la problemele oamenilor? Cum vi se pare gradul de reacţie, de deschidere a acestora?

Autorităţile publice sînt distanţate de problemele oamenilor. Avem cîteva exemple, acum în procedură, cînd funcţionarul public nu cunoaşte sau apreciază distorsionat rolul său vizavi de problema invocată de cetăţean, unii din ei dînd dovadă de un comportament dur, agresiv chiar, deşi au fost întreprinse un şir de măsuri în acest sens. Este vorba despre Legea privind statutul funcţionarului, Codul deontologic al funcţionarului public – reguli bune de conduită care sînt respectate puţin.

Pregătirea funcţionarilor publici este un lucru destul de anevoios, care necesită jertfire, dacă doriţi, pentru că a presta servicii în sectorul public, înseamnă a acorda mai puţină atenţie părţii private. Nu aş vrea să îi justific pe funcţionarii publici dar nu văd o motivare a lor în sensul salarizării. Dacă lucrurile vor evolua pe acelaşi făgaş, statul nostru riscă să rămînă fără funcţionari care să presteze calitativ, servicii în interesul public. Cred că e de datoria statului de a asigura acel grad de atractivitate pentru sectorul public or, valorile europene spre care tindem se axează tocmai pe prestarea la standarde înalte a serviciilor către stat.

– Ce ar trebui de întreprins pentru a îmbunătăţi starea de lucruri la capitolul respectării drepturilor omului în Republica Moldova. Ce soluţii aţi propune dumneavoastră în acest sens?

Aş clasifica măsurile, care consider că trebuie de întreprins, în mai multe categorii.

Astfel, dacă e să abordăm problema sub aspect individual, sînt sigur că cunoaşterea dreptului este un obstacol serios pentru ca cineva să încalce acest drept. Revendicarea corectă, şi la timp făcută a drepturilor este în stare să asigure echitate. Aceasta ar fi una din soluţii ca drepturile omului să fie respectate.

Dacă e să abordăm problema în funcţie de măsuri instituţionale, cred că avem nevoie de o revedere a conceptului de prestare a serviciilor în sectorul public, de o apropiere mai mare a sectorului public de necesităţile persoanelor.

Apropierea în sens de percepere a problemei, care presupune neapărat un grad de pregătire şi profesionalism din partea funcţionarului public, este o altă măsură. Acestea sînt cîteva principii de bază, ceea ce s-ar putea palpabil de realizat.

– Astăzi nu mai este un secret că Republica Moldova este condamnată, nu de puţine ori, la CEDO pe motivul încălcărilor drepturilor cetăţenilor. Cui pasăm această responsabilitate?

Responsabilitatea pentru condamnarea Republicii Moldova la CEDO o poartă însuşi statul nostru. Nuştiu dacă ar fi corect să găsim o anumită persoană care s-ar face vinovată de acest lucru. Or, o persoană deţine un anumit statut, fie de funcţionar public, fie de magistrat etc. ceea ce îi impune un anumit comportament. Şi aici, avem un sistem întreg menit să asigure buna funcţionare a persoanei respective. În acest caz, este vorba despre comisiile de atestare, de evaluare anuală, de corespundere a funcţiei, de procesul de instruire continuă etc. Avem în faţă un sistem întreg ghidat, anume de stat, pentru asigurarea bunei funcţionări a persoanei care deţine un anumit statut. Şi dacă această persoană a dat greş înseamnă că trebuie de căutat problema la fiecare din elementele acelui sistem despre care am menţionat mai devreme, pentru că nu vom putea soluţiona problema dînd răspuns la o singură întrebare, vizavi de o singură persoană, deoarece riscăm să rămînă nesoluţionate probleme faţă de o clasă întreagă de persoane.

Prin urmare, statul trebuie să-şi revadă mecanismele, astfel încît acestea să asigure buna administrare a lucrurilor ceea ce va conduce la asigurarea reală a drepturilor omului.

– Ce mesaj aveţi pentru comunitate, inclusiv pentru instituţiile publice, cu ocazia Zilei Internaţionale a Drepturilor Omului?

Vizavi de instituţiile publice aş avea o doleanţă, şi anume: să dea dovadă de o deschidere mai mare faţă de problema cetăţeanului, să fie mai receptive la tratarea petiţionarilor. Chiar dacă omului i se dă un răspuns negativ, contează foarte mult maniera în care se dă acest răspuns. Deseori cetăţeanul, se simte exclus din aria intereselor funcţionarului public anume din motivul distanţei ca statut, dintre el şi funcţionar.

Totodată, este cazul, ca Guvernul să îşi revadă politicile pe dimensiunea prestării serviciilor publice.

Nu în ultimul rînd, aş vrea să accentuez faptul că, a fi informat, înseamnă a fi înarmat. Iată de ce este important ca fiecare cetăţean să fie angajat direct în procesul de cunoaştere a drepturilor sale, iar aici Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova este un partener fidel.

Irina BUREA

La solicitarea cititorilor

Modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii

În temeiul articolului 67 al Codului penal a fost elaborat Regulamentul cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, care reglementează următoarele aspecte:

Munca neremunerată în folosul comunităţii este o pedeapsă penală, stabilită de instanţa de judecată pentru persoana care a săvîrşit o infracţiune şi constă în antrenarea condamnatului la munca gratuită socialmente utilă, în afara serviciului de bază sau a orelor de studii, fără a-i cauza suferinţe fizice sau a-i leza demnitatea. Pentru militarii în termen şi cu termen redus condamnaţi, munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea la muncă în timpul liber de şedinţe, stabilite conform cerinţelor regulamentelor militare.

Evidenţa şi controlul asupra comportamentului persoanelor condamnate la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii sînt exercitate de subdiviziunile teritoriale ale Departamentului de executare a deciziilor judiciare (în continuare - serviciul de executare), iar pentru militarii în termen şi cu termen redus condamnaţi, evidenţa şi controlul se efectuează de către comandantul unităţii militare. Pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii se execută la obiecte cu destinaţie socială de la locul de trai al condamnatului, iar militarii în termen şi cu termen redus condamnaţi la pedeapsa nominalizată execută această pedeapsă în unitatea militară, la obiectele stabilite de comandantul unităţii militare.

Obiectele cu destinaţie socială sînt determinate de către primărie (pretură), de comun acord cu serviciul de executare, la organizaţii, instituţii şi întreprinderi, indiferent de forma organizatorico-juridică a acestora (în continuare - organizaţii). Durata timpului de prestare a muncii neremunerate în folosul comunităţii nu poate depăşi 4 ore - în zilele în care condamnatul nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii, şi 2 ore - în zilele lucrătoare, după terminarea lucrului sau a studiilor, iar cu acordul condamnatului - 4 ore.

Termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunităţii se calculează în ore, pe parcursul cărora condamnatul execută pedeapsa. Durata de executare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii nu se include în vechimea de muncă totală a condamnatului şi nu se înregistrează în carnetul său de muncă. Acordarea concediului anual la serviciul de bază al condamnatului nu suspendă executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii. Durata timpului de prestare a muncii neremunerate în folosul comunităţii de către militarii în termen şi cu termen redus condamnaţi este de la 2 la 4 ore pe zi, în timpul liber de şedinţe, stabilite în conformitate cu cerinţele regulamentelor militare, iar ca excepţie, cu acordul condamnatului, şi în zilele de duminică şi de sărbătoare nelucrătoare, în condiţiile legislaţiei în vigoare. Termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunităţii se calculează în ore, pe parcursul cărora militarul condamnat execută pedeapsa. Durata de executare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii nu se include în durata serviciului militar. Acordarea militarului condamnat a concediului anual nu suspendă executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Munca persoanei care execută munca neremunerată în folosul comunităţii se organizează în conformitate cu prevederile legislaţiei protecţiei muncii. În cazul prejudicierii condamnatului în timpul executării muncii neremunerate în folosul comunităţii, recuperarea prejudiciului cauzat se efectuează în conformitate cu legislaţia muncii. Se interzice executarea muncii neremunerate în folosul comunităţii în timp de noapte, fără acordul condamnatului, precum şi atragerea condamnaţilor la munci de interes personal. Condamnatul poate fi atras la lucrări ce necesită calificare specială doar în cazul în care dispune de o atare calificare.

Dacă în perioada executării pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii condamnatul se îmbolnăveşte de o boală gravă, serviciul de executare sau comandantul unităţii militare înaintează în instanţa de judecată de la locul de trai al condamnatului o prezentare privind eliberarea de executare a pedepsei, iar în cazul gravidităţii unei condamnate - privind amînarea executării pedepsei. Reluarea executării pedepsei în cazul dispariţiei circumstanţelor care au servit drept motiv pentru eliberare de pedeapsă are loc în baza încheierii judecătoriei respective.

Munca neremunerată în folosul comunităţii se execută în baza dispoziţiei de executare a hotărîrii judecătoreşti, care se expediază de către preşedintele instanţei de judecată serviciului de executare, iar în cazul militarilor în termen şi cu termen redus condamnaţi, dispoziţia de executare a hotărîrii judecătoreşti se expediază comandantului unităţii militare, împreună cu copia hotărîrii definitive, în termen de 10 zile. În funcţie de necesitate, la copia sentinţei se anexează:

– copia deciziei instanţei de apel sau recurs - în caz de schimbare a măsurii de pedeapsă;

– copia deciziei judecătoreşti - în caz de înlocuire a părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă;

– copia Decretului Preşedintelui Republicii Moldova - în caz de înlocuire a părţii neexecutate a pedepsei cu închisoare prin pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, cu titlu de graţiere.

În ziua pronunţării sentinţei (deciziei), instanţa de judecată solicită de la condamnat un angajament în scris, prin care acesta se obligă să se prezinte la serviciul de executare de la locul de trai, iar în cazul militarilor în termen şi cu termen redus condamnaţi, să se prezinte la comandantul unităţii militare, în termen de 5 zile din momentul rămînerii definitive a sentinţei (deciziei). După primirea documentelor menţionate mai sus, acestea se înregistrează într-un registru special, care este numerotat şi sigilat. În mod similar se înregistrează şi dosarele personale primite de la alte subdiviziuni. Serviciul de executare, comandantul unităţii militare expediază imediat, dar nu mai tîrziu de 5 zile, în instanţa de judecată care a emis hotărîrea, înştiinţare despre aplicarea pedepsei. Fiecărui condamnat i se întocmeşte o fişă de control şi un dosar personal. Fişa de control se păstrează în cartoteca evidenţei personale. În dosarul personal sînt cusute copiile sentinţelor (deciziilor, hotărîrilor etc.), ancheta condamnatului, toate materialele ce se referă la ispăşirea pedepsei de către condamnat, inclusiv copiile tuturor documentelor de ieşire şi intrare. Aceste materiale necesită a fi cusute, enumerate şi introduse în borderoul dosarului personal. Serviciul de executare, comandantul unităţii militare familiarizează condamnatul cu modul şi condiţiile de ispăşire a pedepsei şi de lucru, cu măsurile care îi pot fi aplicate în cazul încălcării condiţiilor de ispăşire a pedepsei. Serviciul de executare, comandantul unităţii militare expediază înştiinţare comisariatului de poliţie despre luarea la evidenţă a condamnatului.

După stabilirea de către primărie (pretură) a locului de muncă, serviciul de executare expediază administraţiei organului unde va fi angajat condamnatul înştiinţare, în care se indică datele condamnatului, perioada de lucru şi alte date necesare. Condamnatului, sub semnătură, i se explică că el este obligat să se prezinte la obiectul de muncă la data specificată în dispoziţie. Persoana condamnată poate fi însoţită la locul de muncă şi de colaboratorul serviciului de executare. La repartizarea condamnatului la locul de lucru, i se înmînează dispoziţia cu indicarea datei sosirii la obiect. În acest document angajatorul va ţine evidenţa orelor lucrate de condamnat. După ispăşirea pedepsei, dispoziţia se remite serviciului de executare şi se coase în dosarul personal al condamnatului. După ispăşirea pedepsei, la solicitare, persoanei condamnate, militarului în termen sau cu termen redus condamnat i se eliberează un certificat respectiv.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

***?** Sîntem membri ai unei organizaţii locale de tineret. Uneori membrii organizaţiei noastre au nevoie de informaţii ce ţin de activitatea autorităţilor administraţiei publice locale. Ştim că legea acordă dreptul cetăţenilor şi organizaţiilor lor să participe la luarea deciziilor, însă nu cunoaştem întocmai ce prevederi conţine legea la acest subiect.*

Un grup de tineri, r-n Orhei

Potrivit art.17 din Legea privind administraţia publică locală, şedinţele consiliului local sînt publice, orice persoană interesată fiind în drept să asiste la şedinţele consiliului local. Legea specifică, că cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea şi alte părţi interesate au dreptul:

a) de a participa, în condiţiile legii, la orice etapă a procesului decizional;

b) de a avea acces la informaţiile privind bugetul localităţii şi modul de utilizare a resurselor bugetare, la proiectele de decizii şi la ordinea de zi a şedinţelor consiliului local şi ale primăriei;

c) de a propune iniţierea elaborării şi adoptării unor decizii;

d) de a prezenta autorităţilor publice locale recomandări, în nume propriu sau în numele unor grupuri de locuitori ai colectivităţilor respective, privind diverse proiecte de decizie supuse dezbaterilor.

De asemenea, legea prevede că, autorităţile publice locale şi funcţionarii publici ai unităţilor administrativ-teritoriale respective sînt obligaţi să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităţilor efective de participare a cetăţenilor, a asociaţiilor constituite în corespundere cu legea şi a altor părţi interesate la procesul decizional, inclusiv prin intermediul:

a) informării adecvate şi în timp util asupra subiectelor dezbătute de consiliul local;

b) recepţionării şi examinării, în timp util, a tuturor recomandărilor, sesizărilor, scrisorilor, adresate de către cetăţeni autorităţilor lor reprezentative, la elaborarea proiectelor de decizii sau a programelor de activitate;

c) promovării unei politici de comunicare şi dialog cu cetăţenii;

d) publicării programelor, strategiilor, agendei şedinţelor pe diverse suporturi informaţionale.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentanţilor: SRL „Larga-Vin", SRL „Transimex-Prim" şi SRL „First Hotel", pentru data de 15 decembrie 2011, ora 13.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrîţi unde va avea loc examinarea cauzei civile a SA „Hotel Chişinău" privind încasarea datoriilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

⬥⬥⬥

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Erdemler" SRL, pentru data de 19 decembrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: SRL „Romatim" către ÎCS „Erdemler" SRL.

Judecător V. Orîndaş

⬥⬥⬥

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Asconi", pentru data de 17 ianuarie 2012, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: „Orhei-Vit" SA către SRL „Asconi".

Judecător V. Orîndaş

⬥⬥⬥

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Elmurzaev Movsar Aidievici, a.n. 10.04.1989, domiciliat anterior în mun. Chişinău, str. Armenească nr. 26, apt. 12, pentru data de 20 decembrie 2011, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Poleacova Iana privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător A. Andronic

⬥⬥⬥

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Anghel Cristian, pentru data de 21 decembrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Anghel Elena privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor.

Judecător V. Efros

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bogdan Serghei, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 11.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Bogdan Eudochia privind revocarea contractului de donaţie.

Judecător Ştefan Niţă

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cobîlean Elena, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Ismail nr. 92, apt. 77, pentru data de 16 ianuarie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea CCL-146 către: Trubiţîna Nadejda, Cobîlean Elena privind încasarea datoriei.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Arachelian Joric, Arachelian Alla, Sandul Olga, Sandul Vitor, Arachelian Gheorghe, pentru data de 3 februarie 2012, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea: Sandul Evghenii, Sandul Alla privind recunoaşterea dreptului de proprietate pierdut.

Judecător D. Suşchevici

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Izbaş Constantin, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 611) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Izbaş Olga privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Boico

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mîţu Sergiu Nicanor, a.n. 17.05.1961, pentru data de 28 decembrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 602) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4448/2011 intentată de Ruşica Ivan privind apărarea onoarei şi demnităţii profesionale, şi încasarea prejudiciului moral.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Pavliuc

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ilanvit Impex", pentru data de 18 ianuarie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-22/2011, intentată de CC „Vita" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Gafton

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Global Expres", pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea ÎI „V. Colun" privind încasarea sumei.

Judecător Galina Moscalciuc

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişină, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Condrea Vasilii, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Condrea Natalia privind modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor.

Judecător Lilia Lupaşco

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cervoniac Igor, pentru data de 17 februarie 2012, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ciorici Margarita privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Iurie Potînga

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Parahodnecov Veceaslav, a.n. 1972, cu ultimul domiciliu: or. Chişinău, str. Independenţei nr. 2/2, apt. 120, pentru data de 19 decembrie 2011, ora 10.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Notarul Public „Tatian Leonid" privind încasarea sumei.

Judecător Luiza Gafton

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Sucicov Evghenii Vladimir, a.n. 1982, cu ultimul domiciliu: or. Chişinău, bdul. Cuza Vodă nr. 34/3, apt. 58, pentru data de 22 decembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎCS „Easy Credit" SRL privind încasarea sumei.

Judecător Luiza Gafton

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popovici Irina, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ACC-55/141 privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Romengineering" SRL, pentru data de 2 februarie 2012, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎM „Moldcell" SA privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Ponociovîi Alexei, a.n. 20.10.1981 şi Viora Vasile, a.n. 1936, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Voluntarilor nr. 14/2, apt. 17, pentru data de 20 decembrie 2011, ora 10.45, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de APLP 54/369 privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Ouş

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Moroz Alexandru, născut la 07.05.1981, c/p - 0973010487083; Moroz Maria, născută la 16.10.1952, c/p - 0973010487072; Moroz Ion, născut la 12.02.1954, c/p - 0950612542547; Moroz Veaceslav, născut la 18.05.1979, c/p - 0971601480394; Alzner Lilia, născută la 16.11.1985, c/p - 2002048038340, toţi domiciliaţi în mun. Chişinău, str. P. Zadnipru nr. 16, apt. 61, pentru data de 22 decembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la cererea lui Mchedlidze Daniel privind repunerea în termen de înregistrare a contractului de gaj.

Judecător Ion Bulhac

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Top Magazin" SRL, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 305) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Bissvit" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Tutunaru

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Mihalaş Mihai domiciliat în mun. Chişinău, str. Mircea cel Bătrîn nr. 34, apt. 103, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307)) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Mihalaş Valentina privind partajul averii.

Judecător Ina Dutca

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Curs-Market", cu sediul: mun. Chişinău, str. Maria Drăgan nr. 16, apt. 29, pentru data de 24 ianuarie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Moldcell" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător I. Mânăscurtă

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cornescu Viorel, pentru data de 20 decembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de intervenient accesoriu la cererea reconvenţională depusă de Ţurcan Nicolae privind anularea contractului de vînzare-cumpărare şi în calitate de pîrît la cererea reconvenţională depusă de Joian Vladimir privind recunoaşterea ca cumpărător-dobînditor de bună credinţă asupra terenului destinat pentru construcţii.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Floreşti solicită prezentarea cet. Catan Andrei Grigore, cu viza de reşedinţă în satul Rubleniţa, Soroca, pentru data de 21 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Floreşti, str. M. Eminescu nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cenuşa Rodica privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător A. Tuhari

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Morcan Vitalie, cu ultimul domiciliu: satul Clişova-Nouă, Orhei, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de AEÎ „Ciocîlteni-Credit" privind încasarea împrumutului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moldovanu Ştefan Dumitru, a.n. 15.04.1975, cu ultimul domiciliu: satul Piatra, Orhei, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 11.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Moldovanu Maria privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cobasnean Tudor, pentru data de 26 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cobasnean Olesea privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Butuc Serghei Vasile din satul Ciocîlteni, Orhei, pentru data de 26 decembrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Compania Internaţională de Asigurări „Asito" SA privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

❖❖❖

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Caraman Andrei Grigore, domiciliat: satul Ciocîlteni, Orhei, pentru data de 27 decembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Caraman Viorica privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rotari Grigorie, pentru data de 27 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rotari Lucia privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Hînceşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mîndrilă Vitalie, domiciliat: or. Hînceşti, str. Ştefan Vodă nr. 127, pentru data de 23 ianuarie 2012, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Hînceşti, str. Chişinăului nr. 7, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1288/2011 intentată de Ciofu Olga privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Victoria Sîrbu

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pîcălău Viorica Grigore, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Iakir nr. 6, apt. 13, pentru data de 29 decembrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Moscovoi Nicolae privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Procopciuc

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Cevîcelova Nina şi Kurilkina Tamara, pentru data de 23 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de APLP 54/219 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ala Malîi

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Bîrsan Nina, domiciliată: satul Vulcăneşti, Nisporeni, pentru data de 27 decembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ioan Vodă nr. 5, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bîrsan Ştefan privind desfacerea căsătoriei.

Judecător G. Şişcanu

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Caduc Sergiu Ion, a.n. 1971, domiciliat: satul Bolţun, Nisporeni, pentru data de 7 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ioan Vodă nr. 5, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-623/2011, intentată de Caduc Veronica Vasile privind desfacerea căsătoriei, perceperea pensiei alimentare.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Rodica Costru

ANUNŢ

Se anunţă schimbarea administratorului SA „Uzina ABA-1" în proces de insolvabilitate, în baza Încheierii CAE nr. 2e-402/2011 din 28.11.11, prin destituirea ÎI „Fortuna Nicolae" şi desemnarea ÎI „Cergă Mihail". Noul administrator solicită administratorului destituit a transmite în termen de 5 zile, toate actele aferente administrării procesului de insolvabilitate SA „Uzina ABA-1" şi ştampila societăţii, pe adresa: str. Bucuriei nr.12 „A", mun. Chişinău.

Administrator SA „Uzina ABA-1" Cergă Mihail

Aniversări

Andrei NEGURIŢA,
judecător, Ştefan Vodă – 55 de ani

Mult stimate domnule Andrei Neguriţa,

Cu deosebite sentimente, vă adresăm cele mai calde felicitări, cu prilejul jubileului de 55 de ani.

Prin tenacitatea cu care munciţi, prin înţelepciunea pe care o vădiţi, prin responsabilitatea fără egal, de care daţi dovadă în nobila activitate ce o desfăşuraţi, aţi cîştigat incontestabil încrederea şi respectul tuturor.

Aţi ajuns aici, la această frumoasă aniversare, cu un spirit al dreptăţii ireproşabil, hotărît şi devotat ideii de perfecţiune.

Vă dorim să aveţi parte de multă sănătate, succese, realizări şi bucurii pe măsura aşteptărilor.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Iurie Malanciuc**, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Natalia Bondarenco**, judecător, CA Cahul; **Mariana Stratan**, judecător, Ungheni; **Maria Moraru**, judecător, CA Economică; **Viorica Caduc**, preşedintele Judecătoriei Briceni; **Elena Dimina**, judecător, CA Comrat; **Sergiu Pleşca**, judecător, Ştefan Vodă; **Iurie Sciastlivîi**, judecător, Ialoveni; **Deomid Gherman**, judecător, Soroca; **Nicolae Ocerednîi**, judecător, Bălţi; **Dan Dubcoveţchi**, judecător Slobozia; **Ion Busuioc**, judecător, Centru; **Valeriu Ciuntu**, judecător, Criuleni; **Aureliu Postică**, judecător, Orhei; **Gheorghe Scutelnic**, preşedintele CA Bălţi; **Vladimir Adam**, procuror, şef interimar secţie, Procuratura Generală; **Valeriu Smochină**, procuror, Orhei; **Victor Ababii**, procuror, şef secţie, Procuratura Generală.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem strădiunţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista Naţională de Drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Sfaturi pentru îngrijirea pielii în sezonul rece

Mai mult ca oricînd, pe parcursul anotimpului rece trebuie să acorzi mai multă atenţie îngrijirii pielii tale. Iată cîteva sfaturi pentru ca pielea ta să fie protejată de vîntul şi frigul de afară.

Demachiant nutritiv

Îţi poţi curăţa tenul cu un demachiant nutritiv, acum mai mult decît de obicei, pentru a îndepărta machiajul, fără a lăsa tenul uscat. Oricum frigul de afară şi umiditatea pot afecta destul de mult tenul pe parcursul anotimpului rece.

Schimbă crema de faţă

Dacă vara optăm pentru cremele pe bază de apă tocmai pentru a evita aspectul lucios al tenului, pe timpul iernii sînt recomandate cremele mai dense, bogate în vitamine. Nu uita însă că trebuie folosită tipul de cremă care să corespundă cu tenul tău. Gelul de duş şi chiar crema pe care o aplici după, trebuie să hidrateze corespunzător. Odată la o săptămînă poţi apela şi la o mască cu vitamine.

Duşul cu apă caldă

Chiar dacă duşul cu apă fierbinte pare soluţia perfectă pentru a te încălzi iarna, nu uita că apa fiebinte poate afecta pielea corpului, în special, cea uscată. În schimb, duşurile călduţe sînt ideale.

Evită produsele de îngrijire a părului cu alcool

Frigul de afară „dă de furcă” nu numai pielii, ci şi părului. Specialiştii în domeniu recomadă evitarea produselor pentru coafură care au în conţinutul lor alcool. Atunci cînd alcoolul se evaporă, părul va avea mai mult de suferit. În contact cu aerul rece de afară, părul se va usca mai mult.

Crema pentru mîini

Cu mănuşi sau fără? Spre deosebire de sezonul cald, pe timpul iernii alege pentru îngrijirea mîinilor tale cremele pe bază de glicerină, unt de shea, minerale sau ulei de arbore de ceai. Hidratează corespunzător mîinile şi picioarele şi nu uita că mănuşile te vor proteja de frig, dar sînt şi o barieră în calea umidităţii.

Studiu: Jocurile video te fac mai violent

Jocurile video violente pot produce modificări în creier în numai o săptămînă, făcînd jucătorii să devină mai agresivi, arată un studiu citat de „Daily Mail”.

Cercetătorii de la Universitatea din Indiana (SUA) arată că zone-cheie din creier îşi reduc activitatea cînd utilizatorii „împuşcă” inamici în mediul virtual, făcîndu-i pe aceştia mai violenţi şi antisociali.

Studiul a fost efectuat pe 22 de bărbaţi cu vîrste între 18 şi 29 de ani, dintre care jumătate şi-au petrecut cel puţin zece ore pe zi jucîndu-se, în timp ce restul nu s-au atins deloc de jocurile video.

„Cei care s-au jucat au prezentat o activitate mai redusă în regiunile din creier asociate cu funcţiile cognitive. Acesta este primul studiu care face legătura între jocurile video şi creier”, se arată în raportul cercetătorilor americani.

„Daily Mail” scrie că rezultatele sînt îngrijorătoare, creierul părînd a fi uşor de „modelat” într-un timp scurt. Totuşi, cercetătorii au descoperit că, odată ce utilizatorii au încetat să se mai joace, creierele lor au revenit la normal.

Acest studiu vine să contrazică o altă cercetare, realizată de Universitatea din Texas pe parcursul a trei ani. Ei au monitorizat 165 de tineri şi nu au găsit nici o legătură între jocuri şi activitatea craniană.

Meridian juridic

Elveţia nu consideră ilegală descărcarea de filme de pe Internet

Elveţia refuză să considere ilegală descărcarea de muzică şi filme online, materialele protejate de dreptul de autor fiind astfel la dispoziţia utilizatorilor, liberi să le utilizeze în scop personal.

Aceasta este decizia autorităţilor elveţiene, care au ţinut să sublinieze faptul că download-ul de astfel de conţinuturi de pe Internet nu influenţează industria cinematografică şi muzicală.

Elveţia consideră că o lege îndreptată împotriva utilizatorilor care descarcă filme şi muzică online, ar fi inutilă, ba chiar ar putea avea efect contrar. În acest context, se apreciază că ar fi benefică o majoră conştientizare a potenţialului oferit de noile tehnologii, pentru a putea fi folosite, în mod constructiv, atît de autorităţi, cît şi de utilizatori.

„Învingătorii vor fi cei ce vor reuşi să fructifice noile tehnologii în propriul avantaj, iar învinşii vor fi cei ce nu ţin pasul cu progresul, servind modele de business îmbătrînite”, precizează autorităţile elveţiene într-un raport oficial în care Elveţia se declară deschis de partea utilizatorilor.

CALEIDOSCOP

Maladia care a pus medicii pe gînduri: O fetiţă din India plînge cu „lacrimi” de piatră

Zeci de medici din India au rămas şocaţi după ce, în urmă cu cîteva zile, au descoperit o maladie nemaiîntîlnită la o fetiţă de şapte ani din Hyderabad: copilul elimină pietre de fiecare dată cînd plînge.

Indianca Kura Nitya se confruntă cu una din cele mai ciudate boli, eliminînd zilnic circa 15-25 de pietre prin intermediul lacrimilor. În ciuda simptomelor extrem de ciudate, fetiţa a declarat că deşi de fiecare dată i se umflă ochiul drept înainte să elimine pietrele, nu simte nici o durere.

Cu toate că părinţii au consultat numeroşi medici din ţară, nici unul dintre aceştia nu a ajuns la un rezultat concludent în cazul acestei boli misterioase. Pietrele rezultate din ochii fetiţei au fost duse la un laborator, pentru a fi analizate.

Culoarea automobilului dezvăluie personalitatea şoferului

Spune-mi ce culoare îţi place, ca să-ţi spun cine eşti. Această afirmaţie este valabilă şi în cazul maşinilor. Potrivit psihologilor, culoarea automobilului dezvăluie personalitatea şoferului. Mulţi dintre moldoveni spun, însă, că nu sînt foarte atenţi la nuanţe, atunci cînd este vorba despre o maşină procurată.

Majoritatea cumpărătorilor de maşini declară că îşi vor alege automobilul doar după criteriul preţ-calitate. Există, însă, şi oameni care spun că vor lua în calcul şi culoarea autoturismului.

„Cum zicea Henri Ford, toate culorile - numai să fie neagră, eu gîndesc invers trebuie să fie albă, aşa îmi place mie”, a spus un cumpărător.

Potrivit datelor Ministerului Tehnologiei Informaţiei, cele mai multe automobile de la noi sînt albe, aproape 250 de mii. Topul este urmat de maşini de culoare albastră şi roşie. Cele mai puţine sînt de culoare portocalie, doar 15 mii.

Avem persoane extroverte şi cele introverte, care îşi aleg maşini de culoare mai aprinsă, strălucitoare. Cei care sînt orientaţi spre sine au automobile mai întunecate.

Vînzătorii de automobile spun că moldovenii sînt tot mai interesaţi de nuanţele gri metalizat şi negru. Uneori, preţul variază în funcţie de acest lucru. Astfel, un automobil de culoare roşie sau galbenă va fi mai ieftin cu cel puţin 200-300 de euro.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 54 sp